

Látogatóban Gerardónál a börtönben

Written by Magyar-Venezuelai Szolidaritási Társaság

Thursday, 04 November 2010

Az Ontario California repülőtérrel, körülbelül 60 mérföldre Los Angeles belvárosától északra haladunk a Las Vegasba vezető 15-ös országúton. Az úton autók izgatott amatőr szerencsejátékosokkal és tömve hegymászó és barlangász felszerelésekkel, amikkel az Angeles és a San Bernadino Nemzeti Parkok találkozásánál lévő hegyeket lehet meghódítani. Keletre a magasan fekvő sivatag terül el, 4000 lábbal a tengerszint felett. Borókabokrok és Józsuá fák és zsályamező között letérünk a műútról az udvari bolondok tervezte bevásárlóközpontba Hesperia-ban, ahol felvesszük Chavelát, Gerardo Hernández nővérét.

Gyorséteremláncok éttermei mellett haladunk el, pedikűrösök és fodrászatok mellett, tetováló szalonokat, benzinkutakat és kiskereskedéseket (az amerikai kultúra jellegzetességei) hagyunk magunk mögött. Nyugatra, majd észak felé tartunk a 395-ösön a hatéves U. S. Szövetségi Büntetésvégrehajtási Komplexumhoz, egy 630 000 négyzetláb területű szigorúan őrzött börtönhöz (101.4 millió dollárba került a megépítése), amelyet 960 férfi elítélt fogva tartására terveztek.

Az intézményi szürke látogató előcsarnokban egy ór úrlapot ad nekünk számokkal a tetején, odabök egy könyvre, hogy írjuk alá, majd rápillant egy köteg tollra. Kitöltjük, majd visszaadjuk neki a nyomtatványokat és leülünk a kizárólag fekete és latino látogatókkal teli komor váróteremben.

Húsz percig várakozunk. Egy ór a mi számunkat szólítja. Kiűrtjük a zsebeinket, a pénzen kívül kivesszük mindent. Áthaladunk egy érzékeny, a repülőtereken használtakhoz hasonló átvilágító berendezésen, összeszedjük az öveinket és a szemüvegeinket, amelyeket röntgennel vizsgáltak át, és kinyújtjuk a belső alkarunkat, amire egy másik egyenruhás ór pecsétet nyom. Két fekete nő és egy idős latino pár ugyanezen a procedúrán megy keresztül. Zavart mosolyt váltunk. Látogatók vagyunk egy különös világban!

Továbbbúják a személyi igazolványainkat egy fiókon keresztül egy másik szigetelt szobába, egy vastag műanyag ablak túlsó oldalára. Ott egy ór ellenőrzi a dokumentumokat és megnyom egy gombot, ami kinyit egy nehéz fémajtót. A csoport kilép egy szabadtéri folyosóra. A légkondicionált termék után vakító késő délelőtti nap és sivatagi hőség csapja meg a testünket.

Várunk. Egy ór az elítélteknek szállást adó, őrtornyokkal védett épület ajtaján lévő egy kis résen keresztül beszél; szögesdrótrengeteg borítja a betonfalak tetejét.

Várunk, meleg van, majd belépünk egy másik légkondicionált szobába. Végre, nyílik a látogatószoba ajtaja. Egy ór kijelöl számunkra egy kis műanyag asztalt, amelynek három olcsó műanyag szék van az egyik oldalán, nekünk, és egy a másik oldalon, Gerardónak. Afroamerikai és latino gyerekek váltják egymást apjuk ölében, miközben azok a khaki színű rabruhában beszélgetnek a feleségeikkel.

Chavela pillantja meg őt először húsz perccel később, mosolyogva integet és szökdécsel a szobán keresztül. Chavela, aki majdnem sír, megjegyzi, hogy fogyott. Gerardo megöleli és megpuszítja a nővérét, karjába zárja előbb Saul, majd Dannyt, és köszönetet mond neki azokért az erőfeszítésekért, amiket azért tett, hogy kihozza őt a lyukból, ahol 13 napot volt július vége és augusztus eleje között.

Gerardo elmondja nekünk, hogy két FBI ügynök egy az ő ügyéhez nem kapcsolódó ügyben nyomozva kihallgatta őt a börtönben. Rögtön ezután a börtönhatóságok a lyukba küldték, noha semmilyen bizonyíték, logika vagy józanész nem köthette őt ehhez az állítólagos nem kapcsolódó ügyhöz. A hőmérséklet a lyukban felment a kilencven fahrenheit fok fölé is. Az ivóvizemet kellett arra használnom, hogy a fejemre öntve hűtsem magamat, meséli nekünk Gerardo. Nem tudtam foglalkozni a magas vérnyomásommal. Még a gyógyszereimet sem tudtam szedni. De, szerintem a telefonhívások és levelek ezreinek köszönhetően, amiket az emberek küldtek mindenfelől, kiengedtek.

Chavela gyorskaját tesz az asztalra; csak ezt lehetett venni az automatákból. Kényszeredetten rágcásalunk, miközben Gerardo az izzasztódobozban töltött majd két hétről beszél. Nincs bent szellőzés, mondja nevetve, mintha nem is komoly dologról lenne szó.

Kubáról beszélgetünk. Figyelemmel kíséri a híreket, olvas, tévét néz - ezen kívül a látogatói is beszámolnak neki. Megerősítve érz magát azoknak a lépéseknek a hallatán, amiket Raúl Castro elnök tett a válsággal való megbirkózás érdekében. A börtön televízió látta Fidel a kubai nemzetgyűlésbeli találkozón elmondott beszédének és azt követő párbeszédnek néhány részletét. Láttam Adrianát [a feleségét] a hallgatóság között ülni - mondja.

A mosolya elhalványul. Tudjátok milyen fájdalmas. Ő 40 éves, én 45. Nincs túl sok időnk, hogy legyen egy közös családunk. Az Egyesült Államok még vízumot sem ad neki, hogy meglátogathasson. Nagy bátorsággal és méltósággal viseli a megpróbáltatásokat.

Gerardo Hernández, a kubai ötök egyike, kétszeres életfogytiglani börtönbüntetését tölti kémkedésre való összeesküvésért és gyilkosságra való felbujtásért és abban való bűnrészességért. A Miami-ban tartott tárgyaláson az ügyészek semmilyen bizonyítékot nem ismertettek, ami alátámasztotta volna a kémkedés vádját. A bűnrészesség és felbujtás vádjának be nem mutatott bizonyítékai szerint Gerardo repülési adatokat küldött Kubába a Brothers to the Rescue gépeiről, amiket kubai MIG-ek lőttek le 1996 februárjában.

Nem mutatták be a bizonyítékokat, mert Gerardo nem küldött adatokat. A vádak azt is feltételezik, hogy tudott a kubai kormány titkos parancsairól, miszerint a gépeket le kell lőni, ami szintén nem igaz.

Az öt férfi Miami-ban olyan kubai emigráns terroristákat figyelt meg és jelentett róluk, akik bombamerényleteket és gyilkosságokat követtek el Kubában. Kuba megosztotta ezeket az információkat az FBI-jal. Larry Wilkerson (a hadsereg nyugalmazott ezredese, Colin Powell volt külügyminiszter egykori személyzeti főnöke) ahhoz hasonlította annak az esélyét, hogy az ötök tisztességes tárgyalást kapnak Miami-ban, mintha egy megvádolt izraeliről lenne szó Teheránban.

Émelyítően édes, palackozott jeges teát kortyolgatunk. Chavela hoz még egy kis chipset.

Gerardo feldobja egy kicsit a hangulatot; felidéz egy esetet a '80-as évekből, amikor Cabindában, Angolában hadnagyként magas rangú kubai hivatalnokokat kísért egy vacsorára a szovjetekkel. "Mondtam az ezredesemnek, hogy tudok egy rövid Majakovszkij verset oroszul (még az iskolai tanulmányaimból) és el tudnám szavalni a szovjet hivatalnoknak."

Elszavalja a verset nekünk oroszul. Tapsolunk. Ő mosolyog.

“Elszavaltam a verset. A szovjet ezredes megölelt, megcsókolt mindkét oldalon, nagyon elérzékenyült. Meg kellett ismételnem a többi hivatalnoknak. Végül a kubai ezredes azt mondta nekem, hogy már eleget szerepeltem, és távoztam.”

A két óra gyorsan elrepül. Várunk az örökre, hogy kiengedjenek minket. Gerardo vigyázban áll háttal a falnak. Mi tisztelgünk először. Ő viszonzza. A nővére csókot dob. Megnyugtatósképp vigyorog, mintha csak emlékeztetne minket. Kitartás.

Danny Glover aktivista és színész. Saul Landau a Politikai Tanulmányok Intézetének munkatársa.